

Lagrådsremiss

Några ändringar i vapenlagen

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 12 mars 2015

Peter Hultqvist

Karin Erlingsson
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att kravet på märkning av vapen eller vapendelar vid införsel till Sverige ska begränsas till införsel som sker från en stat utanför EU.

Regeringen föreslår också att det ska införas en bestämmelse om att Polismyndigheten får ta ut avgifter för prövning av ansökningar enligt vapenlagen eller föreskrifter som meddelas med stöd av vapenlagen. Regeringen ska få meddela föreskrifter om storleken på avgifterna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2015.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)	4
3	Ärendet och dess beredning	7
4	Införelsmärkning av vapen eller vapendelar	7
4.1	FN:s vapenprotokoll	7
4.2	EU:s vapendirektiv och ändringsdirektivet	8
4.3	Gällande regler om märkning enligt vapenlagen	8
4.4	Kravet på märkning bör tas bort vid införelse från en medlemsstat inom EU	9
5	Avgifter för prövning av ansökningar enligt vapenlagstiftningen	12
6	Ikraftträdande	13
7	Ekonomiska konsekvenser	14
8	Författningskommentar	14
Bilaga 1	Promemorians lagförslag	16
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser	19

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).

2 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs i fråga om vapenlagen (1996:67)

dels att 2 a kap. 7 § och 11 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 19 §¹, och närmast före 2 kap. 19 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Avgifter

19 §

Polismyndigheten får ta ut avgifter för prövning av ansökningar enligt denna lag eller föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag.

2 a kap.

7 §²

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet har en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera det. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige *från en stat utanför Europeiska unionen* ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet har en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera det. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Första stycket gäller inte den som tillfälligt, under högst tre månader från dagen för införseln, för in vapen eller vapendelar till Sverige för

1. användning vid jakt eller tävlingsskytte,
2. reparation, översyn, service eller värdering,
3. utställning eller mäsas,

¹ Tidigare 2 kap. 19 § upphävd genom 2014:591.

² Senaste lydelse 2011:467.

4. resa genom landet, eller
5. användning av företrädare för en annan stats myndighet vid tillfällig tjänstgöring i landet.

11 kap.

1 §³

Regeringen får meddela föreskrifter om *att*

a) denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) *att* denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) *att* anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) *att* bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) *att* tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) *att* den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i

³ Senaste lydelse 2014:591.

Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten, *och*

f) denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen och ammunition som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige.

i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) *att* denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen och ammunition som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige, *och*

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.

3 Ärendet och dess beredning

I en promemoria som har tagits fram inom Justitiedepartementet föreslås att kravet på märkning av vapen eller vapendelar ska tas bort då införseln sker från en medlemsstat inom Europeiska unionen (EU). Vidare föreslås i promemorian att det ska införas en bestämmelse om att Polismyndigheten får ta ut avgifter för prövning av ansökningar enligt vapenlagen (1996:67) eller föreskrifter som meddelas med stöd av lagen. Det föreslås också att regeringen ska få meddela föreskrifter om storleken på avgifterna. Promemorian har remissbehandlats. Promemorians lagförslag finns i bilaga 1. En förteckning över remissinstanserna finns i bilaga 2. Remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (Ju2014/6923/L4).

4 Införselmärkning av vapen eller vapendelar

4.1 FN:s vapenprotokoll

I november 2000 antog FN:s generalförsamling, genom resolution 55/25, konventionen mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och två tilläggsprotokoll, ett om människohandel och ett om människosmuggling. Därutöver antog generalförsamlingen i maj 2001, genom resolution 55/255, det tredje tilläggsprotokollet till konventionen, protokollet mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, deras delar, komponenter och ammunition – det s.k. vapenprotokollet. Det huvudsakliga syftet med protokollet är att främja, underlätta och förstärka samarbetet mellan staterna för att förebygga, bekämpa och eliminera olaglig tillverkning och handel med skjutvapen m.m.

I syfte att underlätta identifiering och spårning av vapen innehåller protokollet bestämmelser om märkning av skjutvapen vid tillverkning, artikel 8.1 a, och import, artikel 8.1 b. Parterna ska också enligt artikel 8.1 c se till att det vid överlåtelse av ett skjutvapen från ett statligt lager till permanent civil användning finns en lämplig unik märkning som gör att alla parter kan identifiera det överlåtande landet.

Vad närmare gäller protokollets bestämmelse om märkning vid import så anges i artikel 8.1 b att parterna ska kräva att det finns en lämplig enkel märkning på varje importerat skjutvapen, som möjliggör identifiering av importlandet och, när så är möjligt, även importåret, och möjliggör för de behöriga myndigheterna i landet att spåra skjutvapnet, samt en unik märkning, om skjutvapnet inte redan har en sådan märkning. Kravet på märkning ska inte tillämpas vid tillfällig import som sker i lagligt syfte. Det är inte närmare angett i artikeln vad som utgör ett lagligt syfte. I artikel 10.6, som reglerar förenklade förfaranden för licensiering och tillståndsgivning vid tillfällig export, import och transit,

exemplifieras bevisligt lagliga syften som jakt, sportskytte, utvärdering, utställning eller reparation.

Staterna åläggs enligt artikel 5.1 i protokollet att kriminalisera vissa uppräknade gärningar, om de begås uppsåtligt. De gärningar som avses är olaglig tillverkning av och olaglig handel med skjutvapen, deras delar och ammunition liksom förfalskning, olaglig utplåning, avlägsnande eller ändring av sådan märkning på skjutvapen som protokollet kräver. I begreppet olaglig handel innefattas bl.a. att importera skjutvapen som inte är märkta i enlighet med protokollet.

4.2 EU:s vapendirektiv och ändringsdirektivet

Den 18 juni 1991 antog rådet direktiv 91/477/EEG om kontroll och förvärv av vapen (vapendirektivet). Direktivet, som trädde i kraft den 1 januari 1993, innehåller bestämmelser om en delvis harmonisering av lagstiftningen om skjutvapen och om förutsättningar för förflyttning av vapen inom EU. Den svenska vapenlagstiftningen är anpassad till vapendirektivet (se prop. 1995/96:52).

I maj 2008 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (ändringsdirektivet). I ingressen till ändringsdirektivet anges att dess syfte bl.a. är att anpassa vapendirektivet till bestämmelserna i FN:s vapenprotokoll för att möjliggöra gemenskapens anslutning till protokollet.

Artikel 4.1 och 4.2 i ändringsdirektivet innehåller bestämmelser om märkning av skjutvapen. Enligt artikel 4.1 ska medlemsstaterna se till att alla skjutvapen eller delar till skjutvapen som släpps ut på marknaden antingen har märkts eller registrerats i enlighet med direktivet eller gjorts obrukbara. Den närmare regleringen av märkning av skjutvapen finns i artikel 4.2. Enligt bestämmelsen ska medlemsstaterna, för att kunna identifiera och spåra alla monterade skjutvapen, kräva att varje vapen i samband med tillverkningen förses med viss märkning. Medlemsstaterna ska vidare se till att varje enskild förpackning med komplett ammunition märks. Slutligen innebär ändringsdirektivets bestämmelser att om ett skjutvapen förs över från en statlig depå till permanent civilt bruk, så ska medlemsstaterna se till att vapnet förses med en lämplig unik märkning som gör det lätt att identifiera från vilket land överföringen skett.

Ändringsdirektivet innehåller således bestämmelser om märkning som motsvarar vapenprotokollets krav om dels märkning av skjutvapen vid tillverkning, dels märkning av skjutvapen som överläts från staten till annan för permanent civilt bruk. Däremot saknas i ändringsdirektivet bestämmelser som motsvarar vapenprotokollets krav om märkning vid import av skjutvapen.

4.3 Gällande regler om märkning enligt vapenlagen

Bestämmelser om märkning av vapen, vapendelar och ammunition finns i 2 a kap. vapenlagen (1996:67). Dessa bestämmelser trädde i kraft den

1 juli 2011. Bestämmelserna om märkning infördes till följd av dels Sveriges tillträde till FN:s vapenprotokoll, dels Sveriges genomförande av ändringsdirektivet (prop. 2010/11:72, bet. 2010/11:JuU17, rskr. 2010/11:210).

Märkning krävs enligt vapenlagens bestämmelser vid tre olika förfaranden: tillverkning (2 a kap. 1–4 och 6 §§), överlåtelse från staten till annan för permanent civilt bruk (2 a kap. 5 §) och införsel till Sverige (2 a kap. 7 §). Innebörden av lagstiftningen är att alla vapen som är nya i Sverige efter det att bestämmelserna trätt i kraft och som inte bara tillfälligt finns i landet ska vara märkta. Den som bryter mot märkningsbestämmelserna kan dömas till ansvar. Detsamma gäller den som förfalskar eller utan lov utplånar, avlägsnar eller ändrar angiven märkning (9 kap. 1 b §).

Vad beträffar vapen som har förts in till Sverige gäller märkningsplikten skjutvapen som är avsedda att skjuta ut hagel, kulor, eller andra projektiler med hjälp av ett antändbart drivämne. Märkningsplikten gäller även obrukbara vapen som i brukbart skick skulle utgöra sådana skjutvapen. Vidare gäller märkningsplikten lösa vapendelar. Enligt bestämmelsen i 2 a kap. 7 § första stycket vapenlagen ska den som har fört in vapen eller vapendelar till Sverige senast inom en månad efter införseln se till att de har en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera vapnet eller vapendelen om föremålet inte redan har en sådan märkning. Märkningen ska också visa att införseln har skett till Sverige och året för detta.

Kravet på märkning gäller dock enligt 2 a kap. 7 § andra stycket vapenlagen inte vid tillfällig införsel för användning vid jakt eller tävlingskytte, för reparation, översyn, service eller värdering, utställning eller mässa, resa genom landet eller för användning av företrädare för annan stats myndighet vid tillfällig tjänstgöring i landet. Den som tillfälligt fört in skjutvapen m.m. på detta sätt får utan krav på märkning inneha dessa i Sverige under högst tre månader från dagen för införseln. Undantaget från märkningskravet vid tillfällig införsel har utformats i syfte att inte i onödan försvåra den legala handeln med vapen eller utgöra hinder mot internationellt utbyte mellan jägare och tävlingskyttar.

4.4 Kravet på märkning bör tas bort vid införsel från en medlemsstat inom EU

Regeringens förslag: Kravet på märkning av vapen eller vapendelar vid införsel till Sverige ska inte gälla då införsel sker från en medlemsstat inom EU.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Förslaget tillstyrks av *Jägarnas Riksförbund* och *Svenska Jägareförbundet*. Majoriteten av övriga remissinstanser, däribland *Rikspolisstyrelsen* och *Statens kriminaltekniska laboratorium*, har inte några invändningar mot förslaget. Rikspolisstyrelsen påpekar emellertid, i linje med vad även Statens kriminaltekniska laboratorium

anför, att det finns ett tydligt behov av att kunna spåra även vapen som förflyttas inom EU och att avskaffande av märkningskraven inom EU reducerar verkan av reglerna om märkning enligt FN:s vapenprotokoll. *Tullverket* anser att den föreslagna ändringen är olycklig eftersom den innebär att Tullverket inte kan agera mot införsel av omärkta vapen från en medlemsstat inom EU. Enligt Tullverket bör det införas en bestämmelse som reglerar hur omärkta vapen som förs in från en medlemsstat inom EU ska hanteras. *Sveriges vapenägares förbund* anser att det inte finns något behov av införselmärkning överhuvudtaget medan *Svenska vapensamlarföreningen* anser att vapen som innehas för samlingsändamål ska undantas från kravet om märkning även när införseln sker från stater utanför EU.

Skälen för regeringens förslag: Det nuvarande märkningskravet enligt 2 a kap. 7 § vapenlagen gäller oavsett om införseln till Sverige sker från en medlemsstat inom EU eller från ett tredjeland. Vid tiden för Sveriges tillträde till FN:s vapenprotokoll hade EU undertecknat protokollet men ännu inte tillträtt det. Som angetts ovan fanns det då inte heller några unionsrättsliga krav på införselmärkning motsvarande vapenprotokollets bestämmelser härom.

Vapenprotokollet godkändes av EU den 11 februari 2014 genom rådets beslut 2014/164/EU och trädde i kraft den 3 april 2014. Enligt artikel 216.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) är internationella avtal som EU ingår bindande såväl för unionen som för dess medlemsstater. Medlemsstaterna ska enligt artikel 4.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att de skyldigheter fullgörs som följer av unionens rättsakter. EU:s tillträde till vapenprotokollet innebär därför att samtliga medlemsstater nu är skyldiga att uppställa krav på märkning vid import av skjutvapen i enlighet med artikel 8.1 b i FN:s vapenprotokoll. Det gäller även de medlemsstater som inte tidigare har tillträtt vapenprotokollet.

Vapenprotokollet kompletterar FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet. Konventionen innehåller i artikel 2 j en regel om regional organisation för ekonomisk integration. Regeln innebär att EU, vid tillämpningen av de av vapenprotokollets bestämmelser som omfattas av EU:s behörighet, ska betraktas som en part. Detta får till följd att kravet på märkning enligt artikel 8.1 b i vapenprotokollet endast ska tillämpas vid införsel av skjutvapen till en medlemsstat inom EU från ett tredjeland och inte vid införsel till en medlemsstat från en annan medlemsstat inom EU.

Eftersom FN:s vapenprotokoll numera är en del av EU-rätten får medlemsstaterna alltså endast kräva märkning vid införsel från ett tredjeland. Mot denna bakgrund har det i promemorian föreslagits att en ändring bör införas i 2 a kap. 7 § första stycket vapenlagen som innebär att märkning av vapen eller vapendelar ska krävas endast då införseln sker till Sverige från en stat utanför EU. *Tullverket* anför bl.a. att en sådan ändring skulle innebära att det inte finns några sanktioner att tillgripa vid införsel av omärkta vapen till Sverige från en medlemsstat inom EU. Enligt Tullverkets uppfattning ter sig avsaknaden av sanktioner märklig i förhållande till Sveriges förpliktelser enligt artikel 16 i EU:s ändringsdirektiv som stadgar att medlemsstaterna ska fastställa

ett sanktionssystem för överträdelse av de nationella bestämmelser som ska antas i enlighet med direktivet. Som angetts ovan innehåller emellertid inte ändringsdirektivet några regler om införselmärkning och enligt regeringens uppfattning kommer därför inte den föreslagna ändringen i konflikt med Sveriges åtaganden enligt direktivet. Regeringen menar i stället att Sveriges förpliktelser enligt EU-rätten medför en skyldighet att genomföra den i promemorian föreslagna ändringen i vapenlagen. Enligt regeringens bedömning är det inte heller förenligt med Sveriges förpliktelser enligt EU-rätten att, så som Tullverket föreslår, införa en särskild reglering för hantering av omärkta vapen som förs in till Sverige från en medlemsstat inom EU.

Som framhålls i promemorian är det Europeiska kommissionen som säkerställer att medlemsstaterna lever upp till sina skyldigheter enligt vapenprotokollet så att vapen och vapendelar inte ska kunna föras in i unionen från tredjeland utan att dessa märks.

Rikspolisstyrelsen, Statens kriminaltekniska laboratorium och Tullverket uttrycker i sina remissyttranden viss oro för vilka konsekvenser ett borttagande av kravet på märkning vid införsel från en medlemsstat inom EU kan komma att medföra för det brottsbekämpande arbetet. I detta sammanhang finner regeringen skäl att framhålla att det som huvudregel krävs tillstånd för att föra in vapen till Sverige även från en medlemsstat inom EU. För sådant införseltillstånd gäller samma förutsättningar som för tillstånd att inneha vapnen här i landet. Med ett tillstånd att föra in ett vapen till Sverige följer också en rätt att under begränsad tid inneha egendomen i landet (2 kap. 11–12 §§ vapenlagen). Vid längre vistelse i Sverige måste dock innehavstillstånd sökas och om införsel sker i syfte att vapnet ska stanna kvar i Sverige bör i regel ett sådant tillstånd sökas i stället för införseltillstånd (jfr 2 kap. 13 § vapenlagen). I ansökan om tillstånd att inneha vapen ska enligt 2 kap. 6 § andra stycket vapenförordningen (1996:70) bl.a. vapnets tillverkningsnummer eller, om vapnet saknar uppgift om tillverkningsnummer, annan uppgift anges som tillåter identifiering. Vidare föreskrivs i 8 kap. 10 § andra stycket i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen (RPSFS 2009:13, FAP 551-3) att ett skjutvapen som saknar tillverkningsnummer genom polisens försorg varaktigt ska märkas med ett SE-nummer från vapenärendesystemet. Regeringen kan således konstatera att ett vapen som varaktigt och legalt innehas i Sverige ska vara märkt på ett sådant sätt att det är möjligt att identifiera vapnet.

Sammanfattningsvis anser regeringen, i likhet med vad som anges i promemorian, att en ändring bör införas i 2 a kap. 7 § första stycket vapenlagen som innebär att märkning av vapen eller vapendelar ska krävas endast då införseln sker till Sverige från en stat utanför EU. I likhet med *Kommerskollegium* bedömer regeringen att den föreslagna ändringen i vapenlagen inte är anmälningspliktig enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter eller enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

Svenska vapensamlarföreningen framhåller, i likhet med *Sveriges vapenägares förbund*, att märkning som inte görs av tillverkaren som en del av vapnets tillverkningsprocess utgör en åverkan som minskar ett samlarvapens värde. Föreningen anser därför att vapen som innehas för samlingsändamål ska undantas från märkningskrav vid införsel till Sverige även från ett tredjeland.

Enligt artikel 3 a i FN:s vapenprotokoll omfattas inte antika vapen av protokollets bestämmelser. Vad som definieras som antika vapen ska enligt samma artikel bestämmas av nationell lag, dock att antika vapen inte under några omständigheter får inbegripa vapen tillverkade efter år 1899. Enligt 1 kap. 4 § b vapenlagen gäller det som sägs om skjutvapen i lagen inte sådana skjutvapen som har tillverkats före år 1890 och som inte är avsedda för gastäta enhetspatroner. Äldre samlarvapen omfattas således inte av de nu gällande märkningsbestämmelserna i vapenlagen. Som framgår av avsnitt 4.1 föreskrivs vidare i artikel 8.1 b i vapenprotokollet att märkningskraven i den artikeln inte ska tillämpas vid tillfällig import som sker i lagligt syfte. Mot denna bakgrund, och med utgångspunkt i den i artikel 10.6 angivna exemplifierande uppräknningen av bevisligt lagliga syften för tillfällig import, gäller således enligt 2 a kap. 7 § andra stycket vapenlagen inte kravet på märkning vid tillfällig införsel för bl.a. värdering, utställning eller mässa (punkterna 2 och 3). Dessa undantag träffar bl.a. vapen som innehas för samlingsändamål. Enligt regeringens bedömning medger inte vapenprotokollets bestämmelser ytterligare undantag från märkningsskyldigheten i fråga om vapen som innehas för samlingsändamål än vad som således redan nu gäller enligt vapenlagen.

5 Avgifter för prövning av ansökningar enligt vapenlagstiftningen

Regeringens förslag: En bestämmelse ska införas om att Polismyndigheten får ta ut avgifter för prövning av ansökningar enligt vapenlagen eller föreskrifter som meddelas med stöd av vapenlagen. Regeringen ska få meddela föreskrifter om storleken på avgifterna.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har några invändningar mot förslagen.

Skälen för regeringens förslag: Avgifter för prövning av ansökningar om olika typer av vapentillstånd, utfärdande av europeiska skjutvapenpass, godkännande av föreståndare för handel med skjutvapen, utlämnande av s.k. duplettbevis m.m. tas ut enligt bestämmelserna i 16 kap. vapenförordningen (1996:70).

Den 2 januari 2015 infördes genom ändringar i vapenlagen ett nytt system med auktorisationsförfarande för prövningen av sammanslutningar för jakt- eller målskytte (prop. 2013/14:226, bet. 2013/14:JuU36, rskr. 2013/14:393). Systemet innebär att endast de

sammanslutningar som är auktoriserade av Polismyndigheten eller anslutna till en auktoriserad sammanslutning kan komma i fråga för tillstånd till innehav av vapen (2 kap. 3 § 2 vapenlagen). För auktorisation krävs enligt 2 kap. 17 § vapenlagen att sammanslutningen har en stabil organisation, kontinuerlig skytteverksamhet och ordning för säker vapenhantering. Liksom för övriga ansökningar om olika typer av tillstånd eller andra åtgärder som rör verksamhet med vapen anser regeringen att det är naturligt att de sammanslutningar som vill ha auktorisation betalar en avgift för ansökan om auktorisation. Regeringen bör ha möjlighet att meddela föreskrifter om storleken på den avgift som får tas ut för ansökan om auktorisation.

Det kan nämnas att de sammanslutningar för jakt- eller målsskytte som vid utgången av 2014 var godkända av Rikspolisstyrelsen och därmed var upptagna i bilaga 1 till Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen (RPSFS 2009:13, FAP 551-3) anses vara auktoriserade enligt en särskild övergångsbestämmelse och således inte behöver ansöka om auktorisation.

De nuvarande avgifterna som tas ut enligt vapenförordningen grundar sig på ett generellt riksdagsbemyndigande från 1990 för ansöknings- och expeditionsavgifter vid statliga myndigheter (prop. 1989/90:138, bet. 1989/90:FiU38, rskr. 1989/90:289).

Nu ska dock normgivningsbemyndiganden ges i lag (prop. 2009/10:80 s. 221). Det bör därför i vapenlagen införas dels en bestämmelse som anger att Polismyndigheten får ta ut avgift för prövning av auktorisation, dels ett bemyndigande för regeringen om att meddela föreskrifter om storleken på avgiften.

För tydlighets skull bör emellertid inte endast rätten att ta ut och bestämma storleken på avgift för ansökan om auktorisation framgå direkt av vapenlagen. De båda nu föreslagna nya bestämmelserna bör lämpligen utformas så att de omfattar ansökningar om samtliga förfaranden enligt vapenlagen och föreskrifter som meddelas med stöd av vapenlagen som kan föranleda avgiftsskyldighet.

I likhet med *Kommerskollegium* bedömer regeringen att de föreslagna ändringarna i vapenlagen inte är anmälningspliktiga enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

6 Ikraftträdande

<p>Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2015.</p>
--

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att reglerna ska träda i kraft den 1 maj 2015.

Remissinstanserna kommenterar inte förslaget särskilt.

Skälen för regeringens förslag: Lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen föreslår att det sker den 1 juli 2015. Några övergångsbestämmelser behövs inte.

7 Ekonomiska konsekvenser

Förslaget om att begränsa märkningskravet vid införsel till införsel som sker från en stat utanför EU kan inte beräknas medföra några ekonomiska konsekvenser för det allmänna.

Det nya systemet med auktorisationsförfarande för prövningen av sammanslutningar för jakt- eller målskytte infördes den 2 januari 2015. Förslaget om att avgift ska få tas ut för prövning av ansökan om auktorisation innebär att Polismyndighetens kostnader för denna prövning ska täckas.

8 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

2 kap.

Avgifter

19 §

Polismyndigheten får ta ut avgifter för prövning av ansökningar enligt denna lag eller föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse som ger Polismyndigheten rätt att ta ut avgifter för prövning av ansökningar om bl.a. olika typer av vapentillstånd och auktorisation av sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Övervägandena finns i avsnitt 5.

2 a kap.

7 §

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet har en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera det. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Första stycket gäller inte den som tillfälligt, under högst tre månader från dagen för införseln, för in vapen eller vapendelar till Sverige för

1. användning vid jakt eller tävlingsskytte,
2. reparation, översyn, service eller värdering,
3. utställning eller mäsas,
4. resa genom landet, eller
5. användning av företrädare för en annan stats myndighet vid tillfällig tjänstgöring i landet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om krav på märkning av skjutvapen och vapendelar som förs in till Sverige. Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ändringen i första stycket första meningen innebär att kravet på märkning av vapen och vapendelar vid införsel begränsas till sådan införsel som sker från en stat utanför EU.

11 kap.

1 §

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) *att* denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) *att* anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) *att* bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) *att* tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) *att* den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) *att* denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen och ammunition som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige, *och*

g) *storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §.*

I paragrafen regleras regeringens föreskriftsrätt. Övervägandena finns i avsnitt 5.

I *punkten g*, som är ny, ges regeringen rätt att meddela föreskrifter om storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §.

Samtliga övriga punkter justeras redaktionellt.

Promemorians lagförslag

Häri genom föreskrivs i fråga om vapenlagen (1996:67)

dels att 2 a kap. 7 § och 11 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 19 §⁴, och närmast före 2 kap. 19 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Avgifter

19 §

Polismyndigheten får ta ut avgift för prövning av ansökningar enligt denna lag eller föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag.

2 a kap.

7 §⁵

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet har en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera det. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet har en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera det. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Första stycket gäller inte den som tillfälligt, under högst tre månader från dagen för införseln, för in vapen eller vapendelar till Sverige för

1. användning vid jakt eller tävlingsskytte,
2. reparation, översyn, service eller värdering,
3. utställning eller mäsas,
4. resa genom landet, eller
5. användning av företrädare för en annan stats myndighet vid tillfällig tjänstgöring i landet.

⁴ Nuvarande 2 kap. 19 § upphör att gälla den 1 januari 2015, se 2014:591.

⁵ Senaste lydelse 2011:467.

Regeringen får meddela föreskrifter om *att*

a) denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten, *och*

f) denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen och ammunition som en företrädare för en annan stats myndighet medför vid

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) *att* denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) *att* anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) *att* bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) *att* tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) *att* den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) *att* denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen och ammunition som en företrädare för en annan stats myndighet medför

⁶ Senaste lydelse 2014:591, som träder i kraft den 1 januari 2015.

Bilaga 1

tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige.

vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige, och

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2015.

Förteckning över remissinstanser

Bilaga 2

Efter remiss har yttranden över promemorian lämnats av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Säkerhetspolisen, Statens kriminaltekniska laboratorium, Inspektionen för strategiska produkter, Försvarmakten, Kustbevakningen, Tullverket, Ekonomistyrningsverket, Kommerskollegium, Jägarnas Riksförbund, Svenska Jägareförbundet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska vapensamlarföreningen och Sveriges vapenägares förbund

Följande remissinstanser har inte hörts av: Svenska Skyttesportförbundet, Sveriges Vapenhandlareförening och SäkerhetsBranschen.